

Verdier av økosystemtjenester:

- Om regnskap og indikatorer for forvaltningen

Iulie Aslaksen (utvalgsmedlem og forsker i SSB)

Regnskap og indikatorer for forvaltningen

- Utvalget var bedt om å vurdere metoder for å synliggjøre verdiene av økosystemtjenester bedre i (sentrale) offentlige beslutningsprosesser.
- Bl.a. gjennom nasjonalregnskap, nasjonalformueberegninger og indikatorer for bærekraftig utvikling.
- Utredningen inneholder en bred presentasjon av ulike tilnærminger, også fra FN-systemet og internasjonalt.

Utvalgets anbefalinger

- Overordnede indikatorer for overordnet politikk
- Fortsatt bredt sett med ulike typer indikatorer
- Kroner eller fysiske størrelser
- Nye bærekraftsindikatorer
- Forvaltningsmål for indikatorer
- Naturindeksen
- Indikatorer for økosystemtjenester
- Utprøving av pilotregnskap for nasjonalregnskapet

NEW CUYAMA

Population	562
Ft. above sea level	2150
Established	1951
TOTAL	4663

CAFE

**BURGER
BARN**

Indikatorer

- Bærekraftsindikatorer
 - Norsk strategi for bærekraftig utvikling
 - Nasjonalbudsjettet
- Nye indikatorer
 - Arealendringer og fragmentering
 - Tilgang til grøntområder
 - Arealbruksendringer langs kysten
- Økosystemtjenesteindikatorer
- Naturindeksen som indikator og som kunnskapsgrunnlag for økosystemtjenester

Foto: www.sabima.no

Naturindeksen

- Bærekraftsindikator
- Kunnskapsgrunnlag for økosystemtjenester – der biologisk mangfold har stor betydning

Foto: Dag H. Karlsen

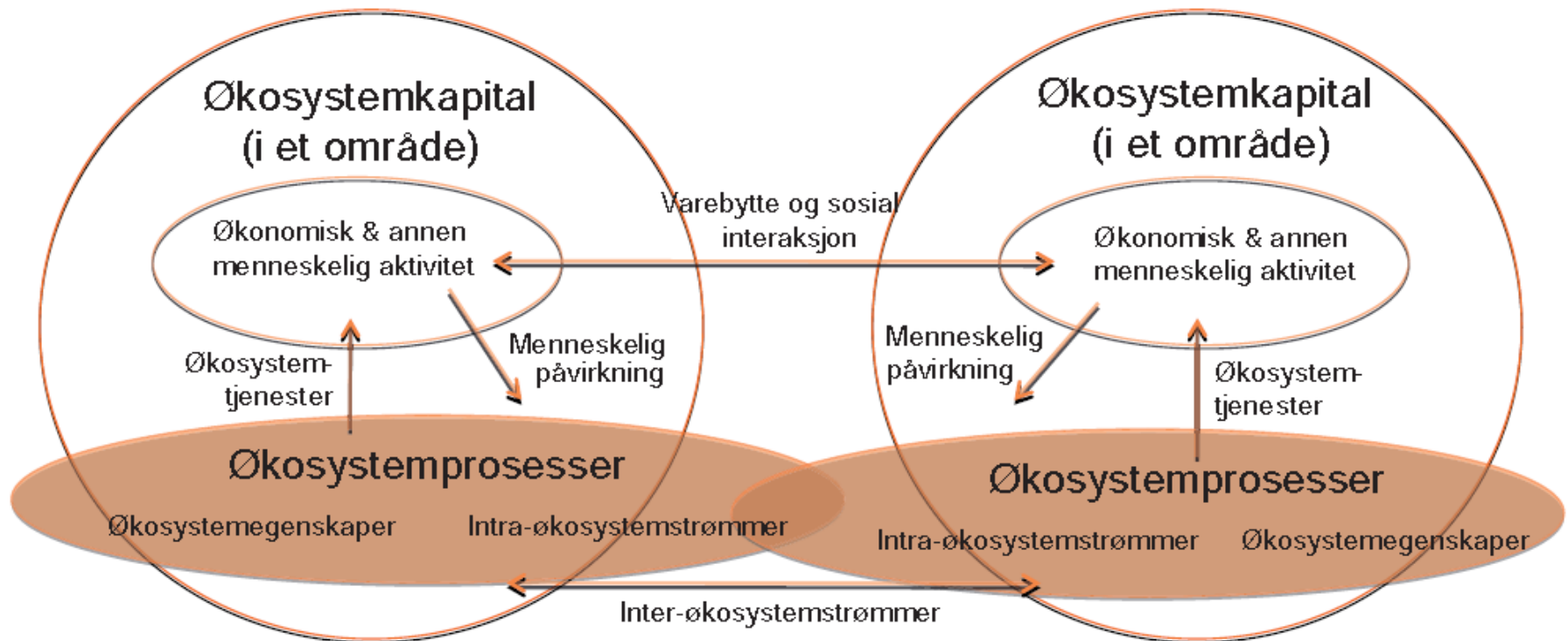
Nasjonalregnskap og miljøregnskap

- **Ødeleggelse og forringelse av natur inngår ikke i dagens regnskapssystemer**
 - Ødeleggelser kan gi høyere BNP
 - Ingen minusposter for forringelse av natur eller redusert kvalitet på økosystemtjenester
 - Kan føre til overforbruk
- **Flere positive bidrag fra naturen inkluderes ikke**
 - Varer og tjenester fra økosystemer som bidrar til velferd, økonomi, helse og sikkerhet
 - Verdier som skapes ved velfungerende økosystemer

Utprøving av pilotregnskap for nasjonalregnskapet

- Deltagelse i utvikling av FNs systemer
- Norge bør delta mer aktivt i arbeidet i FN med å utvikle økosystemtjenesteregnskap i tilknytning til nasjonalregnskapet, og utarbeide pilot- og satellittregnskap i fysiske størrelser og arealbasert for noen økosystemtjenester.
- Utprøving med pilot- og satellittregnskap

FNs eksperimentelle økosystemregnskap SEEA: Grunnleggende modell for beholdning og strømmer knyttet til økosystemer

Forvaltning og formidling

- Føre var-prinsippet må følges i all forvaltning
- Kompetanse og fordeling av ansvar og virkemidler i miljø- og ressursforvaltningen bør gjennomgås
- Kunnskap om hva naturen betyr for vår velferd og økonomi må formidles til alle grupper

Foto: Miljøverndepartementet